

Obsah

Autoři	10
Předmluva	11
1 Definice oboru a jeho struktura (Tatjana Dostálová).	13
2 Anatomie orofaciální oblasti (Kristina Ginzelová, Kateřina Krausová) . .	15
2.1 Kostí	15
2.2 Svaly	15
2.3 Cévy	15
2.4 Nervy	16
2.5 Mízní uzliny	17
2.6 Slinné žlázy	17
2.7 Prostory hlavy a krku	18
3 Zuby (Tatjana Dostálová)	19
3.1 Lidské zuby	20
3.2 Složení zubů	22
3.3 Vývojová stadia zubů	23
3.3.1 Prořezávání zubů	24
4 Vyšetření ve stomatologii (Kristina Ginzelová, Kateřina Krausová)	27
4.1 Celkový pohled a odebrání anamnézy	27
4.2 Extraorální vyšetření pacienta	27
4.3 Intraorální vyšetření pacienta	28
4.3.1 Vyšetření hygieny dutiny ústní	28
4.3.2 Vyšetření měkkých tkání dutiny ústní	28
4.3.3 Vyšetření tvrdých zubních tkání	29
4.4 Pomocná vyšetření	29
4.4.1 Zobrazovací metody	29
4.4.2 Laboratorní metody	30
4.4.3 Konziliární vyšetření	30
5 Zobrazovací metody (Leoš Navrátil).	31
5.1 Rentgen	31
5.1.1 RTG záření	31
5.1.2 RTG vyšetřovací metody	33
5.1.3 Výpočetní tomografie	34
5.1.4 RTG technika	34
5.2 Magnetická rezonance (MRI, MR)	40
5.3 Ultrasonografie	40
6 Diferenciální diagnostika některých příznaků ve stomatologii (Tatjana Dostálová, Michaela Seydlová, Kateřina Krausová)	41
6.1 Otoky	41
6.2 Krvácení z dutiny ústní	41

6.3	Ztížené otevírání úst (kontraktura)	41
6.4	Změny zbarvení sliznic	42
6.5	Změny povrchu jazyka	42
6.6	Poruchy slinné sekrece	42
6.7	Odontogenní bolest	43
7	Zubní kaz (<i>Michaela Seydlová, Petra Hlišáková</i>)	45
7.1	Definice	45
7.2	Etiologie	45
7.3	Dělení	45
7.4	Klinický obraz	47
7.5	Léčba	47
7.6	Výplňové materiály v zachovné stomatologii	49
7.6.1	Provizorní výplňové materiály	50
7.6.2	Definitivní výplňové materiály	50
8	Endodoncie (<i>Michaela Seydlová, Dagmar Švermová</i>)	53
8.1	Anatomie a histologie pulpy	53
8.2	Onemocnění pulpy	54
8.2.1	Klinické dělení podle Baumeho	54
8.2.2	Histopatologické dělení	56
8.3	Zánětlivá poškození periapikálních tkání	57
8.3.1	Fáze periodontitid	58
8.4	Endodontické ošetření	59
8.4.1	Zaplnění kořenového kanálku	60
8.5	Zvláštnosti endodontického ošetření u dětí	61
8.6	Konzervačně chirurgická léčba	61
9	Extrakce zubů (<i>Dagmar Švermová</i>)	65
9.1	Extrakční instrumentárium	65
9.1.1	Páky	65
9.1.2	Extrakční kleště	66
9.2	Extrakce	67
9.3	Komplikovaná extrakce	71
9.4	Hojení extrakční rány	72
9.5	Indikace	72
9.6	Kontraindikace	73
9.7	Komplikace	73
10	Lokální anestezie (<i>Karel Klíma</i>)	79
10.1	Definice	79
10.2	Farmakognozie	79
10.2.1	Esterová lokální anestetika	79
10.2.2	Amidová lokální anestetika	80
10.3	Farmakokineze	80
10.4	Přídavné látky k lokálním anestetikům	81
10.5	Aplikační formy lokální anestezie	81

10.5.1	Povrchová anestezie	81
10.5.2	Infiltrační anestezie	81
10.5.3	Svodná (regionální) anestezie	82
10.5.4	Intraoseální anestezie	82
10.5.5	Intraligamentární anestezie	83
10.5.6	Intrapulpální anestezie	83
10.6	Komplikace v souvislosti s podáním lokálních anestetik	83
10.7	Celková anestezie ve stomatologii	84
10.8	Analgesedace	85
11	Základy parodontologie (Michaela Seydlová, Pavel Kříž)	87
11.1	Tkáně parodontu	87
11.1.1	Gingiva	87
11.1.2	Periodoncium	88
11.1.3	Zubní cement	88
11.1.4	Alveolární kost	88
11.2	Zubní mikrobiální povlak	88
11.3	Základní rozdělení chorob parodontu	89
11.4	Vyšetření	90
11.5	Gingivitida	92
11.6	Parodontitida	92
11.7	Terapie nemocí parodontu	92
12	Onemocnění ústní sliznice (Michaela Seydlová).	95
12.1	Bolavé ústní koutky	95
12.2	Recidivující afty	95
12.3	Herpetická infekce	95
12.4	Kandidóza	96
12.5	Orální lichen planus	96
12.6	HIV infekce, AIDS	96
12.7	Syfilida	97
12.8	Tuberkulóza	98
12.9	Sjögrenův syndrom	98
13	Úrazy zubů (Tomáš Hlad'o)	99
13.1	Úrazy závěsného aparátu zubů	100
13.2	Úrazy tvrdých zubních tkání a zubní dřevě	101
13.3	Léčba	103
13.3.1	Úrazy závěsného aparátu	103
13.3.2	Úrazy tvrdých zubních tkání	104
13.4	Následky úrazů zubů	105
13.5	Prevence	106
14	Úrazy obličeje (Jiří Kozák)	107
14.1	Úrazy měkkých tkání	108
14.2	Zlomeniny obličejového skeletu	111
14.2.1	Zlomeniny alveolárního výběžku	111

14.2.2	Zlomeniny těla dolní čelisti	112
14.2.3	Zlomeniny střední etáže obličeje	113
14.2.4	Střelná poranění	116
15	Protetika (Tatjana Dostálová, Marie Bartoňová)	117
15.1	Náhrady s krátkodobou životností.	117
15.2	Fixní zubní náhrady s dlouhodobou životností	118
15.3	Snímatelné náhrady	120
16	Dentální implantáty (Tatjana Dostálová, Marie Bartoňová)	123
17	Ortodoncie (Tomáš Hladě)	125
17.1	Ortodontická léčba	127
18	Ortognátní chirurgie (Michaela Seydlová)	131
18.1	Základní typy výkonů	132
19	Temporomandibulární kloub (Petra Hlíňáková, Tatjana Dostálová)	135
19.1	Základní anatomické znalosti	135
19.2	Mechanika čelistního kloubu	135
19.3	Onemocnění čelistního kloubu	136
19.4	Projevy onemocnění čelistního kloubu	138
19.5	Léčba	138
19.5.1	Miniinvazivní léčba – artrocentéza, artroskopie	139
20	Nádory hlavy a krku (Jiří Kozák)	141
20.1	Benigní nádory	141
20.2	Nepravé nádory	144
20.3	Epitelové nádory.	144
20.4	Nádory z nervové tkáně	145
20.5	Nádory pigmentové	145
20.6	Odontogenní nádory.	145
20.7	Premaligní změny	145
20.8	Maligní nádory	146
20.8.2	Epidemiologie	146
20.8.2	Diagnóza a staging.	146
20.9	Mezenchymální maligní nádory.	148
20.10	Nádory z pigmentové tkáně	149
20.11	Léčení nádorů	149
20.12	Onkologická prevence.	150
21	Cystické útvary orofaciální oblasti (Dagmar Švermová)	153
21.1	Odontogenní cysty.	155
21.2	Radikulární cysty	156
21.3	Vývojové cysty	156
21.4	Jiné cysty	157
21.5	Diagnostika	158
21.6	Diferenciální diagnostika	159

21.7	Terapie.	160
22	Onemocnění slinných žláz (Milan Hubáček)	161
22.1	Anatomické poznámky	161
22.2	Klinické vyšetření	162
22.3	Pomocná vyšetření	162
22.4	Nejčastější onemocnění slinných žláz.	163
22.4.1	Parotitis epidemica.	163
22.4.2	Parotitis recidivans chronica – morbus Payen	164
22.4.3	Sialoadenitis acuta purulenta	165
22.4.4	Sialolithiasis	165
22.4.5	Hyposialie	166
22.4.6	Ptyalizmus	166
22.4.7	Nádory slinných žláz.	167
22.4.8	Cysty slinných žláz	167
23	Bolest v orofaciální oblasti (Katarína Veličová)	169
23.1	Patofyziologie bolesti	169
23.2	Vyšetření pacienta s bolestí	169
23.3	Dělení bolesti	171
23.3.1	Bolesti dentálního původu	171
23.3.2	Bolesti zubů extradentálního původu	173
23.3.3	Bolesti v orofaciální oblasti mimo bolesti zubů	173
23.3.4	Kolemčelistní záněty.	174
23.3.5	Osteomyelitis čelistních kostí	174
23.3.6	Kloubní a myofasciální bolesti	175
23.3.7	Poranění	175
23.3.8	Nádory	176
23.3.9	Onemocnění slinných žláz	177
23.3.10	Onemocnění mízních uzlin	177
23.4	Neuralgie	177
23.4.1	Neuralgie n. trigemini	177
23.4.2	Neuralgie n. glossopharyngei	178
23.4.3	Atypické neuralgie obličeje	178
23.5	Bolestivá onemocnění v oblasti ORL	178
23.6	Bolest v oblasti očí	179
24	Prevence ve stomatologii (Jana Fendrychová)	181
24.1	Primární prevence	181
24.2	Sekundární prevence	184
24.3	Terciární prevence.	185
	Vybraná literatura	187
	Zkratky	189
	Rejstřík	190